

Tietosuojaseloste: Eläkkeensaajien toimeentulo ja taloudellinen hyvinvointi 2023 -kyselytutkimus

Tämä seloste kuvaa henkilötietojen käsittelyä Eläkkeensaajien toimeentulo ja taloudellinen hyvinvointi 2023 -kyselytutkimuksessa. Tutkimuksen yhteydessä kerättävien henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen ja Suomen kansallisen lainsäädännön vaatimuksia. Tietoja käsitellään aina tietoturvallisesti ja luottamuksellisesti.

Tutkimuksen nimi

Eläkkeensaajien toimeentulo ja taloudellinen hyvinvointi 2023 -kyselytutkimus

Rekisterinpitäjä

Eläketurvakeskus (ETK)

00065 ELÄKETURVAKESKUS

puhelin: 029 411 20

sähköposti: www.etk.fi

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa

Liisa-Maria Palomäki

puhelin: 029 411 2150

sähköposti: liisa-maria.palomaki@etk.fi

Tietosuojavastaava

Marita Silmunmaa

puhelin: 029 411 2383

sähköposti: marita.silmunmaa@etk.fi

Tutkimuksen ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Eläkkeensaajien toimeentulo ja taloudellinen hyvinvointi 2023 -kyselytutkimuksessa kartoitetaan eläkeläisten kokemuksia taloudellisesta hyvinvoinnistaan. Tutkimuksen keskeisiä näkökulmia ovat taloudellinen tyytyväisyys, tulojen riittävyys sekä toimeentuloaikaudet. Tutkimuksessa kysytään myös laajemmin eläkeläisten elämäntyytyväisyydestä ja siihen liittyvistä tekijöistä ja eläkeläisten työssäkäynnistä. Kysely lähetetään syyskuun 2023 aikana niille Suomessa asuville vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä saaville henkilöille, jotka ovat vastanneet Eläketurvakeskuksen Eläkkeensaajien toimeentulo ja taloudellinen hyvinvointi -kyselytutkimuksiin vuonna 2017 ja/ tai 2020 ja antaneet jatkokyselyluvan.

Eläketurvakeskuksen tutkimustoiminnan tehtävänä on tuottaa korkeatasoista ja laajasti hyödynnettyä asiantuntijatietoa eläketurvan arviointiin ja kehittämiseen. Tutkimustoiminta on Eläketurvakeskuksen lakisääteinen tehtävä. Eläketurvakeskus on sitoutunut noudattamaan tutkimuseettisen neuvottelukunnan antamia hyvän tieteellisen

käytännön ohjeita. Henkilötietojen käsittely perustuu Eläketurvakeskuksen lakisääteiseen velvoitteeseen, jonka perusteella Eläketurvakeskus voi myös yhdistää kyselyyn tietoja Eläketurvakeskuksen rekistereistä. Rekisteritietojen käytöllä lisätään tutkimuksen monipuolisuutta ja helpotetaan vastaajien työtä, sillä yhdistämällä tiedot rekistereistä näitä tietoja ei tarvitse kysyä vastaajilta.

Aineistoja käytetään tieteelliseen tutkimukseen ja aineistojen käsittelyssä ja säilyttämisessä noudatetaan tutkimusta koskevaa lainsäädäntöä. Aineistoa käsitellään ja tulokset raportoidaan aina niin, että yksittäistä vastaajaa ei voida tunnistaa. Tuloksista raportoidaan Eläketurvakeskuksen verkkosivuilla ja julkaisut ovat saatavilla digitaalisesti julkaisuarkisto Julkarista. Tutkimuksen tuloksia raportoidaan lisäksi tieteellisissä ja yleistajuisissa julkaisuissa.

Käsiteltävät henkilötiedot

Henkilötiedot on poimittu satunnaisotannalla Eläketurvakeskuksen henkilörekistereistä. Niitä käytetään yhteydenottoon ja rekisteritietojen yhdistämiseen kyselyvastauksiin. Yhdistämisen jälkeen tutkimusaineisto muutetaan muotoon, josta yksittäinen vastaaja ei ole tunnistettavissa.

Tutkimuksessa käsiteltävät tiedot saadaan tutkimuksen osallistujilta sekä Eläketurvakeskuksen rekistereistä. Tutkimuksessa osallistujilta kerätään heidän omien vastauksensa perusteella seuraavia tietoja: taustatiedot henkilöstä ja kotitaloudesta (kuten sukupuoli, ikä ja kotitalouden henkilöiden lukumäärä), vastaajan kokemukset terveydentilasta, toimeentulosta ja sen vaikeuksista sekä vastaajan arviot kotitalouden tuloista ja veloista. Lisäksi kyselyssä kysytään elämäntyytyväisyydestä ja siihen liittyvistä tekijöistä sekä kiinnostuksesta eläkkeen rinnalla työskentelyyn. Kyselyllä kerättävät tiedot koetusta terveydestä, hyvinvoinnista sekä taloudellisesta tilanteesta luokitellaan arkaluonteisiksi. Kaikkia tietoja käsitellään luottamuksellisesti lakia, huolellisuutta ja hyvää tietojenkäsittelytapaa noudattaen.

Kyselytietojen lisäksi tutkimukseen yhdistetään seuraavia tietoja Eläketurvakeskuksen rekistereistä: sukupuoli, syntymäaika, siviilisääty, koulutus, äidinkieli, kansallisuus, asuin kunta, ammattia ja sosioekonomista asemaa koskevat tiedot sekä eläkkeitä (eläkkeen alkamis- ja päättymispäivä, kuukausieläkkeen määrä, eläkelaji ja mahdollinen työkyvyttömyyden syy) ja työsuhteita (työuran pituus, eläkettä kartuttaneet palkka- ja yrittäjätulot, työttömyystiedot ja työskentelysektori) koskevat tiedot.

Kyselystä ja rekisteritiedoista yhdistettyä aineistoa säilytetään Eläketurvakeskuksessa toistaiseksi. Kyselyssä kerättäviä tietoja voidaan käyttää myöhemmin Eläketurvakeskuksen tutkimuksissa, joissa tarkastellaan vastaavia kysymyksiä. Tietojen käyttötarkpeen päätyttyä aineiston kyselyllä kerätty osa voidaan siirtää tutkimuskäyttöön Yhteiskunnalliseen tietoaarkistoon (lisätietoja <https://www.fsd.tuni.fi/fi/>). Tässä vaiheessa aineistosta poistetaan kaikki siihen yhdistetyt rekisteritiedot ja siitä poistetaan kaikki

henkilötunnisteet. Lisäksi vastauksia karkeistetaan, eli sellaisia ryhmiä, joissa vastauksia on vain vähän, yhdistetään isommiksi ryhmiksi.

Tietojen luovutukset ja suojauksen periaatteet

Tutkimukseen poimittujen osoitetiedot lähetetään Tutkimustie Oy:lle kyselyn toteuttamista varten. Tutkimustie Oy lähettää kyselyt ja tallentaa vastaukset sähköiseen muotoon ja toimittaa aineiston Eläketurvakeskukselle. Tämän jälkeen, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua vastausten keräämisen päättymisestä, Tutkimustie Oy poistaa osoitetiedot käytöstään ja tuhoaa vastauslomakkeet tietoturvallisesti. Tutkimustie Oy:ssä tietoja käsittelevät henkilöt ovat allekirjoittaneet salassapitosopimuksen.

Aineiston muusta käsittelystä vastaavat Eläketurvakeskuksen tutkimustyöhön osallistuvat henkilöt. Tietoja ei siirretä Euroopan Unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

Eläketurvakeskuksessa pääsy henkilötietoihin on rajattu vain niille henkilöille, joiden työtehtävät sitä edellyttävät. Eläketurvakeskus valvoo tietojärjestelmiensä ja niiden sisältämien henkilötietojen käyttöä. Tietoja käsittelevät henkilöt ovat lakisääteisen salassapitovelvollisuuden alaisia ja ovat lisäksi allekirjoittaneet erillisen vaitiolositoumuksen.

Rekisteröidyn oikeudet

Tarkastusoikeus: Rekisteröidyllä on oikeus saada tietää, mitä häntä koskevia tietoja tutkimukseen liittyen on talletettu. Mikäli henkilö haluaa tarkastaa itseään koskevat tiedot, hänen on esitettävä tietojen tarkastuspyyntö tässä tietosuojaselosteessa nimetyille tietosuojavastaavalle.

Oikeus korjata tietoja: Rekisteröidyllä on oikeus pyytää virheellisten tietojensa korjaamista Eläketurvakeskukselta. Pyyntö esitetään tässä tietosuojaselosteessa nimetyille tietosuojavastaavalle.

Oikeus perua osallistuminen: Rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa osallistumisensa yksittäiseen tutkimukseen, jolloin tiedot poistetaan aineistosta. Pyyntö esitetään tässä tietosuojaselosteessa nimetyille tietosuojavastaavalle tai tutkimuksen yhteyshenkilölle.

Valitusoikeus: Jos Eläketurvakeskus ei toteuta rekisteröidyn pyyntöä, Eläketurvakeskuksen on ilmoitettava rekisteröidylle viipymättä ja viimeistään kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta syy kieltäytymiseen ja kerrottava mahdollisuudesta tehdä valitus valvontaviranomaisille.

Lisätietoja Eläketurvakeskuksen tietosuoja-asioista löytyy verkkosivulta

[Tietosuojaja - Eläketurvakeskus \(etk.fi\)](https://www.etk.fi)